

Construint un Estat nou

Memòries polítiques

Miquel Sellarès

Pròleg de Joan B. Culla

«El fet que, des de la seva dissolució el 1977, en Miquel hagi estat un nostàlgic empedreït de l'Assemblea certifica el seu escàs esperit de partit i ajuda a respondre la pregunta que he formulat més amunt: quina causa ha volgut servir tota la vida el lluitador Sellarès? Doncs la causa de Catalunya, en relació amb la qual sempre ha pensat que els partits, les plataformes i les organitzacions eren simples instruments.»

Del pròleg de Joan B. Culla

**Una de les personalitats clau per entendre el
procés de construcció de l'Estat català**

Un home de país

Miquel Sellarès és un home de país. Implicat en els moviments socials i polítics més importants dels últims cinquanta anys, és un dels noms imprescindibles per entendre la lluita antifranquista i la transició, i ha treballat al costat de personalitats com Jordi Pujol, Josep Benet, Max Cahner o Josep-Lluís Carod-Rovira.

Al llarg d'aquestes memòries polítiques repassa els moments cabdals de la història catalana dels darrers anys, on sempre ha estat present en primera línia, i no defuig els afers polèmics que han marcat la seva trajectòria, com la creació del cos dels Mossos d'Esquadra o la denúncia que va fer de la corrupció dels sectors vinculats a Lluís Prenafeta, que li va costar l'expulsió de Convergència Democràtica de Catalunya.

De fermes posicions independentistes, el temps ha donat la raó als seus plantejaments sobiranistes, i avui continua treballant des de diferents iniciatives amb la mateixa il·lusió i tenacitat per cimentar l'Estat propi.

Retalls del llibre

De la fundació de l'Assemblea de Catalunya

«L'Assemblea de Catalunya va ser molt important, va ser una escola de patriotes i demòcrates. A mi em va ajudar molt a comprendre el país. Un dia em reunia amb el PTE, l'altre amb la Unió Comunista Revolucionària, l'altre amb Jaume Roures... Jo havia conegut l'entorn de Pujol, havia anat a reunions d'UDC, havia anat a trobades amb Coll i Alentorn, havia estat a punt de fer-me del Front Nacional de Catalunya, però el que de veritat em convenia era aquell estil del Guti i Benet, que ho basaven tot en dos conceptes: unitat i lluita. I en dues paraules que han aparegut sempre als meus articles tots aquests anys: coincidència i complicitat. Compartia del tot la necessitat d'anar units, la idea de Catalunya un sol poble i, potser per la influència del meu pare, això m'obsessionava: o uníem la classe treballadora i la burgesia o no ens en sortiríem.»

La tàctica dels semàfors en forma de carpeta. «Vam dedicar moltes setmanes a preparar una gran Assemblea de Catalunya. Vam fer un munt de reunions prèvies i vam convocar la primera per al dia 23 de maig de 1971. El primer intent de crear l'Assemblea de Catalunya va ser un intent frustrat, vam haver d'avortar la convocatòria, que s'havia de fer a la parròquia de Crist Rei de Barcelona (llavors el bisbe Carrera n'era el rector). Per sort, teníem un servei de seguretat, dirigit per Pere Ignasi Fages, que tenia sintonitzada la freqüència de la policia i havia repartit *semàfors* en llocs estratègics. Els *semàfors* eren nois i noies amb carpetes vermelles per una banda i verdes per l'altra que s'estaven en llocs visibles al mig del carrer parlant o tocant la guitarra, i si passant pels controls veies aquells nois amb la carpeta vermella havies de tornar a casa perquè volia dir que la policia s'havia assabentat de la reunió. Aquell dia vam sortir junts amb Josep Benet per dirigir-nos cap a la reunió clandestina, i ell tenia sempre la mania d'anar a comprar un tortell perquè deia que això el feia menys sospitós, que el tortell dissipava els dubtes de la policia perquè ningú va amb un

tortell a una reunió clandestina. En sortir del metro a la Meridiana vam veure una noia amb la carpeta vermella, i Benet, tortell i jo vam haver de tornar cap a casa.»

A l'església, d'un en un. «Al cap d'uns mesos es va tornar a intentar. Era el dia 7 de novembre de 1971 i la convocatòria era a l'església Sant Agustí Nou, al carrer Hospital. Aquell dia la policia de Barcelona estava bolcada en la visita del príncep Joan Carles a Barcelona, que participava en un campionat de regates, i potser per això vam trobar tots els semàfors verds; no ens havien descobert. Aquella vegada sí: finalment vam poder celebrar la reunió constitutiva de la primera Assemblea de Catalunya, que va reunir totes les forces antifranquistes amb la intenció de pactar un programa de mínims per posar fi a la dictadura i obrir un camí de transició amb el lema «Llibertat, amnistia i Estatut d'autonomia». Com que no podíem entrar tots a la vegada perquè si entràvem a l'església tres-centes persones de cop haurien sospitat de seguida, amb la complicitat de mossèn Josep Maria Juncà vam fer torns, i mentre a l'església, a baix, es feia la missa, anàvem entrant esglaonadament al llarg del matí i ens reuníem a les golfes. Alguns hi érem des de les vuit del matí, i ens vam haver d'esperar allà tancats durant hores, fins al migdia. Era un lloc tan brut, tan ple de cagarades de colom, que encara avui la pudor d'aquest animal em fa venir basques.
(...)

En sortir el Guti em va preguntar què m'havia semblat i li vaig respondre que m'hauria agradat veure-hi Pujol, que hauria d'haver estat allà. Amb el Guti mai vaig ser del tot sincer i no li vaig explicar exactament què pensaven els pujolistes d'ells; no li vaig dir que els pujolistes se'n fotien, que per a ells tot allò era un «niu de comunistes». Jo feia la puta i la ramoneta; era conscient que m'havia tocat ser al mig, i com que jo m'ho creia —era impossible estar ficat en aquest moviment i no sentir-ho—, intentava mantenir-me allà i evitar els enfrontaments entre ells. Al principi, doncs, els de Pujol no hi donaven importància, no s'adonaven de l'efecte multiplicador que provocava, i per això m'hi enviaven a mi perquè era el nen, perquè algú o altre havien d'enviar-hi. Després el moviment va agafar tanta força que van veure que amb mi no n'hi havia prou i hi van acabar enviant Trias Fargas, Miquel Roca o Jaume Camps, amb l'argument que enviant-hi els pesos pesants em reforçaven, o, segons com, deien que era perquè jo hi estava massa involucrat per representar-los.»

De com la fundació de CDC no va tenir lloc a Montserrat

«L'agost de 1974 Jordi Pujol crida Miquel Esquirol i li demana que convoqui una reunió amb Joaquim Ferrer i amb mi un diumenge al matí a casa seva, a l'estudi de les golfes que té a la casa de Premià de Dalt. Pujol relata aquesta reunió al primer volum de les seves memòries i explica que ens va parlar de la necessitat de «fer política» després dels anys de «fer país». És cert. També ens va explicar amb detall la seva idea de crear un gran moviment —en deia el “pal de paller”— que aglutinés des d'UDC fins als socialdemòcrates de Pallach, passant per la gent del moviment associatiu de comarques, i pels grups de cristians procedents dels moviments obrers catòlics liderats per mossèn Joan Carrera. Pujol havia treballat molt fent territori, visitant gent i entitats a totes les comarques i fent tasca de sembra; era la seva vocació. Amb Miquel Esquirol

repartien documents per tot el país, els deixaven pels pobles i la gent se'ls copiava i els repartia pel seu compte. D'algun document de Pujol en vaig arribar a veure quatre i cinc versions diferents. A la reunió de Premià ens vam comprometre a reunir-nos amb tots aquests sectors que Pujol havia proposat. En el marc d'aquest grup vam acordar fer una trobada més àmplia a Montserrat, i a l'hora de posar data vam triar el dia que s'havia previst celebrar el setanta-cinquè aniversari de la fundació del Futbol Club Barcelona perquè així podríem pujar a Montserrat barrejats amb els socis i simpatitzants del Barça sense aixecar sospites: seria el diumenge 17 de novembre de 1974. Durant dos mesos Miquel Esquirol i jo vam treballar frenèticament per preparar la reunió de Montserrat. Voltàvem pel país entrevistant gent i convidant-los a l'acte. Pujol ens facilitava molts dels noms de les persones que ell creia que podien estar interessades a participar en aquesta reunió, i, per la seva banda, Miró i Ardèvol mobilitzava els militants d'UDC. El dia abans de la reunió tot estava a punt per la trobada clandestina. (...)

Una delegació formada per Miquel Esquirol, Joan Granados (que en aquell moment era el secretari general del Barça), un parent de Granados i jo mateix vam pujar a Montserrat el dia abans, dissabte a la tarda, amb el Seat d'en Miquel carregat de material de propaganda del Barça i tots amb l'escut del Barça a la solapa. Només arribar ja ens van parar dos policies que ens pensàvem que eren de la Brigada Social, però va resultar que eren dos guàrdies civils de Monistrol de Montserrat que anaven vestits de paisà per no inquietar els pelegrins. Ens van demanar qui érem i on anàvem, i ens van deixar passar sense problemes quan els vam dir "somos del Barça".

El pare Marc Taxonera ens esperava a la plaça del monestir i ens va fer d'amfitrió. Vam sopar amb els monjos, i després de sopar va arribar Jordi Pujol. Tot i que Pujol diu a les seves memòries que va arribar l'endemà al matí amb l'autobús d'una penya barcelonista, el cert és que era a Montserrat des de la nit abans. Recordo perfectament com aquell vespre ens vam tancar Anton Cañellas, Miró i Ardèvol, Pujol i nosaltres tres per preparar la reunió de l'endemà i el possible comunicat final.

Diumenge al matí Miquel Esquirol i jo ens ocupàvem de l'arribada de convidats, i el control d'entrada el feia la meva senyora, l'Elisabet Puig, que havia pujat a Montserrat pel seu compte. Ens vam reunir en una sala del monestir i presidia la reunió per motius d'edat Simeó Miquel (antic militant d'UDC de Lleida), acompanyat per Jordi Pujol i Anton Cañellas. Érem entre vuitanta i cent, tot i que els que ara diuen que hi van ser superin els tres-cents. No érem gens conscients de la transcendència de la reunió, i no vam fer cap llistat d'assistents.

(...)

Durant la reunió vam analitzar per enèsima vegada la situació política del país. Quan la reunió estava a punt d'acabar sense cap conclusió, Jordi Pujol es va aixecar i va prendre la paraula. Va fer un discurs reclamant unitat i va dir que el país necessitava «una convergència de grups i persones del catalanisme» per ser forts i treballar plegats. Pujol va dir el que va dir a Montserrat perquè veia que algunes de les persones del seu entorn estàvem a punt de marxar amb Pallach; persones com Jordi Porta, Fèlix

Martí, Joaquim Ferrer i jo estàvem disposats a fer el pas. Pujol va ser punyeter i per això va fer aquell discurs.

Contra el que s'ha dit sempre, aquell dia a Montserrat no es va fundar res, es va parlar molt però no es va concretar gens. Aquesta és la veritat, encara que s'hagi reelaborat la història fins a la falsedat. Pujol ha escrit a les seves memòries el que li ha interessat i ho ha explicat com ha volgut. Però aquella no va ser, en cap cas, la primera assemblea de CDC, com s'ha fet creure. Si ho va ser, com defensen alguns, què hi feien dirigents d'Unió com Cañellas o socialistes de confiança de Pallach com Joan Majó?»

De com el 23-F ens fa veure que calia una Policia de Catalunya

«En aquell context polític tan difícil cal reconèixer que l'actitud de Jordi Pujol va ser impecable, i això és el que m'ha fet admirar-lo i respectar-lo durant tants i tants anys. A Catalunya no vam tenir seguretat, ni sentit d'Estat, ni prevenció, ni plans B, però sí que vam tenir president. Durant les quinze hores que van transcórrer des de l'assalt al Congrés fins a la rendició del tinent coronel Antonio Tejero el president Pujol va saber estar al seu lloc, córrer els riscos i afrontar la situació amb valentia i convenciment. Alguns dels que ens vam moure a l'interior i a l'exterior del Palau de la Generalitat preparant estructures de defensa, d'evasió i d'una certa intel·ligència durant la moguda del 23-F i els dies posteriors érem conscients que si la situació se solucionava, com va passar, ja mai més es posaria en dubte la necessitat que aquestes institucions tinguessin sistemes d'autodefensa propis. Estic convençut que sense el 23-F avui no tindríem la Policia de Catalunya tan desenvolupada com ara.

(...)

D'aquella nit hi ha coses que es poden explicar i que el company periodista Pere Cullerell ja ha explicat molt bé al llibre *El 23-F a Catalunya*, però encara hi ha moltes coses que no s'han explicat i que em va tocar viure en primera persona. Tampoc cal, tot i els anys passats, explicar gaires detalls, primer perquè es demostrarien les nostres debilitats, febleses i pors, però també les nostres potencialitats i possibilitats, i la nostra capacitat de reaccionar durament. No s'ha dit res, per exemple, dels plans de resistència que es van muntar, de les vies d'escapament cap a l'Estat francès per terra, mar i aire, dels passos de frontera organitzats pel Front Nacional de Catalunya, dels vaixells preparats a Arenys de Mar per sortir cap a l'Estat francès o de l'avió bimotor d'un pilot de la República a l'aeroport de Sabadell. Fins i tot hi havia un llistat de polítics catalans referents del país que calia evacuar. En un pis de l'Eixample es va constituir una cèl·lula d'intel·ligència amb mentalitat de país al marge de la que es va muntar al Palau i de la que es va muntar al PSUC.

(...)

És com si els gens catalans de l'esperit militar o de la seguretat haguessin desaparegut amb la Guerra Civil i només n'haguessin sobreviscut uns pocs. I si conservaves alguns d'aquests gens, et convertien en un ésser estrany que s'havia d'amagar d'haver viatjat a Israel o d'haver fet un curset de tir. Pujol ens havia arribat a dir, a les persones que

reclamàvem policia pròpia, que havíem llegit massa còmics de Roberto Alcázar i Pedrín. Calia, doncs, que passés alguna cosa perquè la classe política catalana s'adonés de la necessitat del poder coercitiu; desgraciadament, això és el que va passar amb el 23-F. L'intent de cop d'Estat de Tejero va servir perquè el president Pujol, el seu entorn, el partit i també les altres formacions polítiques i els sindicats s'adonessin que era un suïcidi continuar treballant sense sentit d'Estat. A partir d'aquella nit es van començar a superar certes barreres, certes inhibicions, certes indecisions. Aquesta va ser, per a nosaltres, la gran victòria del 23-F.

A mi em va tocar, aquell dia, fer algunes funcions d'intel·ligència apreses gràcies al mestratge de Gorka Agirre. Aquella nit em vaig sentir molt poc comprès, vaig entrar en una crisi que va durar alguns mesos. Possiblement en aquells moments no em vaig adonar del canvi que s'estava produint i em desesperava que tot plegat no anés més de pressa. Per això també diré que em vaig quedar molt i molt sorprès quan, poc temps després, el govern de la Generalitat em va proposar com a director general de Seguretat Ciutadana amb la funció, no només de dirigir la incipient policia autonòmica, sinó de crear el model i l'Escola de Policia de Catalunya. No voldria ser presumptuós, però crec que aquella nit el president Pujol, alguns membres del govern, alguns polítics que a la presó Model de Barcelona m'havien sentit fer conferències en què explicava la necessitat de tenir un poder coercitiu i que m'escoltaven amb un somriure burleta a la cara, van reflexionar i es van adonar que potser no estava tan boig com ells es pensaven.»

De com denuncio els negocis bruts de Prenafeta i m'expulsen del partit

«Quan vaig tornar a CDC l'any 86 vaig adonar-me que dins de CDC hi havia un contrapoder: l'ombra del fill del president, Jordi Pujol Ferrusola, i l'ombra de Lluís Prenafeta, el totpoderós secretari general de Presidència. El sector Prenafeta perjudicava la imatge del president Pujol, i el més preocupant dels seus negocis no eren les irregularitats o els delictes -això ja ho podrien jutjar els tribunals de justícia-, sinó el que jo anomenava la «pedagogia de la corrupció»: Prenafeta difonia la idea que pel finançament del partit tot valia. I aquest lema servia perquè alguns, d'amagat, de passada també financessin les seves butxaques.

Vaig mossegar-me la llengua durant dos anys. M'anaven arribant informacions dels Mossos i el cos em demanava intervenir, però no sabia com perquè no tenia proves. El que més em preocupava no eren els negocis de Prenafeta, sinó que tothom acabés acceptant que el que feia aquell home era normal, que tot s'acabés veient bé amb el pretext del finançament del partit. Prenafeta tenia molt poder en aquella època. La Secretaria General de Presidència era molt important; tenia poder al govern, al partit, als mitjans de comunicació... i les seves maneres de fer s'anaven escampant.

Un dia vaig dir prou. Havia arribat el moment de plantejar la batalla. Em vaig reunir amb Miquel Roca, Josep Maria Cullerell i Max Cahner i els vaig dir que, com que apreciàvem Pujol i algun dia això li explotaria a les mans, havíem de fer saltar Lluís Prenafeta. Hi estaven d'acord, ho veien com jo, però preguntaven: «I això qui ho

farà?» Ningú s'hi atrevia... I vaig respondre: «Ja ho faré jo.» Aleshores me'n vaig anar a veure el president Pujol per traslladar-li tota la informació que m'havia arribat, tots els comentaris que corrien. Vaig admetre que no tenia proves però el volia advertir del que estava passant, volia que sabés que creia que les maniobres de Prenafeta l'acabarien perjudicant. Vaig ser suau, em feia respecte. Tot i això es va enfadar molt, va clavar un cop de puny sobre la taula i em va dir que jo no m'hi havia de ficar. Jo li vaig respondre que ho deia pel seu bé, que no només rebria ell sinó també la institució. Va ser una reunió dura.

(...)

La comissió de conflictes del partit, presidida per Pep Caminal i formada per persones com Jaume Ciurana, em convoca a una reunió i em demanen que faci una declaració per retirar les calúmnies contra Lluís Prenafeta. M'hi nego i comença una campanya d'amenaques encobertes contra la meva família: la meva dona rebia trucades amenaçadores, m'advertien de tots els mals que caurien sobre mi, van burxar en la meva vida personal, em van encerclar. Em van debilitar molt i van estar al límit de desanimar-me; ara que ja fa tants anys ho puc reconèixer. Però no ho van aconseguir.

Persones que jo respecto com Josep Caminal i Albert Manent, que en aquells moments treballava a la Secretaria General de Presidència, em demanen que em retracti de les acusacions contra Prenafeta. Amb menys elegància, Prenafeta llança contra meu els seus soldats i la seva artilleria, entre ells l'antic director de La Vanguardia José Antich. Quan Antich treu el llibre El virrey, dictat per Lluís Prenafeta, s'inventa històries ridícules sobre mi. Em va fer mal, em van atacar molt, va ser un moment molt complicat, i vaig passar por fins al punt que sortia de casa armat. Però el bombardeig i l'encerclament en lloc de dissuadir-me em va enfortir, i la meva família va tancar files amb mi. Sovint faig la broma que, com que estic gras, les hòsties em reboten, i és cert: els atacs m'estimulen. A CDC em van obrir expedient, i a la declaració vaig mantenir les acusacions de corrupció contra Lluís Prenafeta, fent constar la meva indignació amb la resta de persones que acceptaven aquestes pràctiques com a normals. Em van expulsar del partit el dia 9 de gener de 1990.»

De com crec que l'afer Banca Catalana va sorgir de l'entorn de Tarradellas

«Hi havia una coincidència entre Josep Benet i Jordi Pujol: ni l'un ni l'altre no es refiaven de Josep Tarradellas. Respectaven la seva figura històrica i la feina que havia fet a l'exili, però Pujol no se'n fiava i Benet el considerava nefast per la feina que havia fet a França, des d'on, segons Benet, havia estat separant, empipant i enfrontant els sectors polítics del país.

(...)

Els socialistes, no se sap ben bé per què, tenien un gran respecte per Tarradellas. Una de les incògnites de la transició és per què els socialistes no van apostar perquè Joan Reventós fos president de la Generalitat provisional i, en canvi, van donar suport al president a l'exili. Es van crear molts odis entre l'entorn de Tarradellas, prosocialista, i

el pujolisme. Ja sé que és arriscat dir-ho, però estic convençut que l'afer de Banca Catalana va sorgir de l'entorn de Tarradellas, i Pujol ha reconegut en cercles íntims que la participació de Narcís Serra en el linxament de Pujol pel cas Banca Catalana va sorgir de l'entorn prosocialista de Tarradellas. Pujol sabia que Tarradellas era una gran operació d'Estat, l'element que l'Estat va utilitzar per frenar el gran canvi social que s'estava produint a Catalunya. El PSUC havia arribat a assolir el 20 per cent dels vots, Catalunya era una taca vermella en l'Europa occidental, tenia vocació d'anar més enllà de l'Estatut d'autonomia... I aleshores és quan l'Estat ho frena tornant-nos una figura buida de poder nomenada pel rei, una figura simbòlica que entronca amb la tradició i ens retorna la dignitat però que és una caixa de cartró buida, sense poder ni diners. Si un dia es fa un estudi seriós de tota l'obra de govern de Tarradellas veurem que no hi ha res, no es va fer res ni en va quedar res. Ho vaig veure amb els meus propis ulls el primer dia que vaig entrar amb Max Cahner a la Generalitat: la Conselleria de Cultura eren dos arxivadors de cartes. Cap planificació ni obra de govern.»

«[Raimon] Carrasco va dir: “El govern ideal tindria Carod-Rovira de president i Artur Mas de conseller en cap.” Aquests dos personatges, Mas i Carod-Rovira, junts en aquell moment haurien sigut una màquina, però a vegades els càrrecs no es corresponen amb els perfils de les persones que els ocupen.»

Del tsunami mediàtic que va provocar la reunió de Carod a Perpinyà quan jo era Secretari de Comunicació del govern

«Vaig coincidir amb Josep-Lluís Carod-Rovira al govern només dotze dies. A mi em van nomenar el 20 de gener de 2004, i ell va posar el seu càrrec a disposició de Pasqual Maragall el dia 1 de febrer, i l'endemà el president li va acceptar la renúncia. La qüestió de la reunió de Josep-Lluís Carod-Rovira amb ETA em provoca un doble problema: per una banda, com a secretari de Comunicació vaig haver de vehicular la resposta informativa, i per l'altra un de més íntim: com pot ser que en Josep-Lluís fes una operació d'aquestes característiques sense tenir en compte qüestions bàsiques de seguretat? Es va deixar aconsellar per uns aficionats. Em vaig empenyar: per què no me n'havia comentat res? Hi estava d'acord en el fons, però no en la manera matussera en què es va fer, i sent president en funcions... Què hauria pogut passar si la banda armada ETA agafa captiu el president de la Generalitat en funcions? I no va ser només culpa d'ell; no se li hauria d'haver permès abandonar l'escorta. Ningú es va atrevir a qüestionar els serveis de seguretat de la Generalitat, però la consellera d'Interior en aquells moments, Montserrat Tura, hauria d'haver donat explicacions del perquè se'l va deixar marxar. Que un president en funcions pugui desaparèixer sense que els serveis de seguretat n'estiguin al corrent indica que no tenim sentit d'Estat. En cap país normal això no hauria estat possible.

(...)

El 26 de gener de 2004 va esclatar la notícia de la reunió de Perpinyà. Aquell matí Pasqual Maragall em va cridar al despatx i em va preguntar com ho veia, i li vaig dir que bé, que aquesta pedagogia s'havia de fer, i em va demanar: «Això l'Ernest Lluch ho hauria vist bé, oi?» Li vaig respondre: «A mi em sembla que sí, president.» Mentre

parlàvem, el tsunami mediàtic ja havia arribat a l'Ebre i anava avançant sobre Catalunya. Una part de la societat catalana és molt acollonida, li tremolen les cames de seguida, i quan el tsunami va arribar al palau de la Generalitat, el món es va enfonsar.»

Dels meus inicis en la política

El capellà que el va convertir en nacionalista. «Tot i que pugui semblar estrany venint d'una persona fermament agnòstica com jo, he de reconèixer que em vaig convertir al nacionalisme gràcies a un capellà, el nostre instructor als boy scouts. Un dia ens va reunir a un grup d'escoltes —els que ell considerava els més polititzats— i ens va donar un llibre fotocopiats amb la vietnamita: era el llibre de mossèn Josep Armengou Justificació de Catalunya, escrit l'any 1955. El sol fet que, sent tan jove, em donessin un llibre clandestí em va impactar molt. Ens l'havíem de llegir per torns i anar-nos-el passant de l'un a l'altre perquè només n'hi havia un exemplar. A partir d'aquell moment vam començar a riure'ns de l'himne espanyol —«ta mare amb una canya, ton pare amb un bastó»— i vam començar a rebre càstigs perquè ens posàvem a les últimes files a taral·lejar.»

A un pas de fer el salt a la lluita armada. «(...) Allà em vaig trobar amb Martínez Vendrell, amb qui vaig passejar per un bosc més de dues hores, durant les quals em va parlar de la necessitat de donar una resposta armada militar al govern franquista. Martínez Vendrell i jo vam connectar de seguida. Jo entenia aquell home, que havia participat en la Segona Guerra Mundial i que tenia una llarga trajectòria militar; per primera vegada a Catalunya coincidia amb una persona que parlava el mateix llenguatge que jo i no des de la força de la joventut sinó des de l'experiència. Després d'aquell passeig vaig estar a punt d'incorporar-me en una organització que va sorgir a l'entorn de Martínez Vendrell: l'Exèrcit Popular Català, que anomenàvem Època. En aquells moments, per a una persona que tenia ganes de tirar endavant un procés d'alliberament nacional, la lluita armada era una opció polític-militar molt normal i, fins i tot, d'èxit.»

La primera detenció. «Justament en un dels moviments per començar a muntar el Sindicat Democràtic d'Estudiants ens van enganxar. Em van detenir per primera vegada al cine Central, l'antic cinema del carrer Aribau (situat on ara hi ha els cinemes Aribau). La paret del darrere del cinema tenia una finestra que donava directament al pati de la Universitat de Barcelona, i era la finestra que utilitzàvem per entrar material clandestí a la universitat. Entràvem al cinema carregats amb la propaganda i des de la finestra la tiràvem al pati de la universitat, on s'esperava un company que la recollia. Jo acabava de llençar el paquet per la finestra quan dos individus se'm van tirar a sobre. Em van detenir, però tampoc no sabien ben bé de què acusar-me; sabien que havia tirat un paquet però ells no sabien català i per tant no havien entès que jo deia: «Marxem d'aquí perquè em sembla que hi ha policia.» Em van portar a la comissaria de la Gran Via i després de quatre o cinc hores sense preguntar-me res em van deixar anar. Sempre he tingut la teoria que em van deixar marxar perquè aquell dia anava molt ben vestit i la policia, a la gent que anava ben arreglada, els deixaven sortir.»

L'afició militar. «Per a les generacions que vam néixer en la postguerra la seguretat i la defensa eren un tema tabú. Era l'eina dels altres: dels franquistes i dels espanyols. I tot i així jo era un amant de les qüestions policials i militars. Una atracció que em venia de família: la meva mare tenia cosins militars i el meu avi matern havia estat policia de la República. Aquesta realitat familiar em va impregnar i va fer que des de molt jovenet tingués un gran interès per les forces armades i les policials.»

«En [Joan] Crexells era molt aficionat als ovnis, i jo, molt aficionat a l'aviació militar. Vam començar parlant d'això i ell es va pensar que jo era un infiltrat que li vigilava la llibreria. I era lògic que ho pensés: en aquella època quan parlaves de temes militars s'encenien tots els llums d'alarma. De mica en mica ens vam anar fent amics, anàvem junts a tot arreu i fins i tot vam acabar junts a la presó.»

Papers amagats al cordill de la persiana. «Perquè la persiana no es tanqués del tot havia ideat un sistema amb una corda aguantada estratègicament amb un clau que feia de contrapès i permetia retenir-la mig oberta, just per mantenir la visibilitat. Aquella corda va ser la meva salvació. Vaig lligar tots els papers compromesos i els vaig penjar fora de la finestra, al clau que aguantava la corda de la persiana. La policia va entrar a la meva habitació cridant: "¿Quién es usted?" Els vaig dir que era un llogater, un mestre d'escola. Només es van emportar el Raül. Durant l'estat d'excepció de Franco a Barcelona el 1969 van fer detencions massives i van agafar més de dos-cents trenta militants del PSUC. Vaig ajudar la mare del Raül a amagar al terrat els papers que havien quedat. Després d'aquest episodi els del PSUC em van agafar més confiança i vaig acabar formant part del comitè de suport als detinguts per l'estat d'excepció.»

Miquel Sellarès i Perelló

Nascut a Barcelona el 1946, és un polític català. Va ser membre fundador de l'Assemblea de Catalunya l'any 1971. El 1974 va contribuir a la fundació de Convergència Democràtica de Catalunya, i el 1979, al naixement de Nacionalistes d'Esquerra, a més d'impulsar diversos moviments independentistes com La Crida i revistes clandestines com l'Avui-SIC, Debat Nacionalista i L'Opinió Catalana. Com a expert en temes policials, va ser director general de Seguretat Ciutadana de la Generalitat de Catalunya el 1983-1984 i va contribuir de manera decisiva al naixement del cos de Mossos d'Esquadra i al model policial català. Entre 2003 i 2004 va ser secretari de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.

Fitxa del llibre

Preu: 19,90€

Col·lecció: El fil d'Ariadna, núm. 73

ISBN: 978-84-15695-99-8

Pàgines: 376

Il·lustracions: 12

Mides: 14,5 x 23 cm

Enquadernació: rústica amb solapes

Primera edició: març del 2014